

SINT-JANSGILDE, toneelgroep der leerlingen van het Klein Seminarie te Roeselare, flamingantisch bezielde door Albrecht Rodenbach, keurman en leerling tot 1876.

Toezicht had Victor Lanssens, priester-surveillant aan het instituut. De vroegst bekende opvoering (Roeselare 1 september 1875, in de zaal van de parochiecongregatie Jongelingenkring) bracht o.m. *De Gilde* (tafereel uit de Kerelstijd) en *De Wacht over Vlaanderen*. Op 10 en 24 september 1876 volgde aldaar *Philippine van Vlaanderen*, naar Désiré Delcroix, bewerkt door A. Rodenbach (met allusies op de verfransing in het Klein Seminarie).

De gilde had ook met andere Vlaamsgezinde toneelgroepen in het bisdom contact. Nog in dezelfde septembermaand 1876 legde de diocesane overheid al die groepen een speelverbod op, een maatregel om de collegeleerlingen aan de invloed van Rodenbach en zijn Blauwvoeterie te onttrekken. Te Roeselare stichtte Rodenbachs vriend Raymond Veralleman echter reeds in november 1876 de Clauwaertsgilde die, ter aflossing van de verlamde leerlingengroep, rekruteerde uit de plaatselijke niet-collegelopende jeugd der Jongelingencongregatie. Bij het eerste optreden (23 september 1877, in dezelfde zaal) las Rodenbach net als 't jaar daarvoor een berijmde proloog voor, met een uitval tegen de opheffing der Sint-Jansgilde. Hij propageerde in Het Pennoen voor alle aldus getroffen gilden van collegeleerlingen overschakeling op congregatie- en patronaatsgroepen; een tactische manoeuvre tegen de oekazen der diocesane colleges. (Toch zou de Sint-Jansgilde, ondanks het verbod, nog enkele jaren actief blijven).

LITERATUUR: F. Rodenbach, *Albrecht Rodenbach en de Blauwvoeterie* (1909); - F. Baur, *Albrecht Rodenbach, het Leven, de Persoonlijkheid* (1960).

JOZEF HUYGHEBAERT